

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2014-2015

Limba și literatura maghiară maternă

Model

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.**

SUBIECTUL I

45 de puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: MÁR NÉHA GONDOLOK A SZERELEMRE

Már néha gondolok a szerelemre.
Milyen lehet – én Istenem - milyen?
Találkoztam tán véle messze-messze,
valahol Andersen meséiben?
Komoly és barna kislány lesz. Merengő.
A lelke párna, puha selyemkendő.

És míg a többiek bután nevetnek,
virágokat hoz majd a kis betegnek.
Ágyamhoz ül. Meséskönyv a szeme.
Halkan beszél, csak nékem, soha másnak.
Fájó fejemre hús borogatást rak.
És kacagása hegedű-zene.
Egy lány, ki én vagyok. Hozzám hasonló.
Különös, titkos és ritkán mosolygó.
Az éjbe néző. Fáradt. Enyhe. Csöndes.
Csak széttéki, és szobánkban csönd lesz.

1. Fogalmazd meg a vers témáját! **2 pont**
2. Milyen lelkiállapot jellemző a vers beszélőjére? Válaszd ki a felsoroltak közül, választásodat indokold:
harag, félelem, vágyakozás, öröm, aggodalom. **5 pont**
3. Nevezd meg, milyen rímfaja található az első négy sorban, majd fogalmazd meg a rím versbeli szerepét! **3 pont**
4. Készíts a szöveg alapján egy 8 -10 mondatból álló szemléletes leírást a versbeli lányról! **10 pont**
5. Nevezd meg az alábbi szóképek fajtáját, majd versbeli szerepükre figyelve értelmezd négy-öt mondatban!
A lelke párna. **10 pont**

Meséskönyv a szeme.

6. Cseréld ki az időviszonyt jelölő szót az alábbi mondatban úgy, hogy a következő jelentéstartalmakat fejezze ki! Végezd el a szükséges változtatásokat is! **4 pont**
Már néha gondolok a szerelemre.

- a. múlt idejű esemény
b. jövő idejű esemény
7. Alakítsd át a következő mondatot úgy, hogy a következő jelentéstartalmakat fejezze ki! **2 pont**
Virágokat hoz.
- a. első személyű, többes számú kijelentés
b. második személyű, egyes számú tagadás
8. Kapcsolj a *néz* igéhez két olyan igekötőt, amelyek megváltoztatják a szó alapjelentését, majd rokon értelmű megfelelővel/körülírással magyarázd meg ezeket az új jelentéseket! **4 pont**
- Helyesírás, nyelvhelyesség** **5 pont**

SUBIECTUL al II-lea

45 de puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

Vékony jégen tartózkodni veszélyes

Megjött a tél, a vizet szerető ember vágyik télen is a vizek partjaira, a befagyott vizek jegére. A dunai vízrendészet információi szerint a Duna lassúbb folyású mellékvein megjelent az egybefüggő, de még vékony jégtakaró.

Ahogy a nyári fürdési idénynek megvannak az áldozatai, sajnos az előírások nem ismeretéből vagy be nem tartásából eredően a jeges vizek is szedik áldozataikat.

A vízirendészeti szolgálat szeretné, ha ebben az évben kevesebb baleset történne. A szabad vizek jegén tartózkodni csak akkor szabad, ha a jég kellő szilárdságú, nem olvad, illetve nem mozog. A gyakorlati tapasztalatok alapján az állóvizek jege akkor tekinthető kellő szilárdságúnak, ha vastagsága eléri vagy meghaladja a tíz centimétert.

A felmelegedés a jégréteget elvékonyítja. A befagyás idején a folyóvizeken a már beállt jégmezőre újabb és újabb jégtáblák torlódhatnak, ezek nem biztonságosak. A folyóvizek jég alatti apadása következtében a látszólag még szilárd jég beroppanása várható. Nagyobb jégfelületeken különösebb veszélyt rejthet a friss havazás, mert a jég tényleges állapotát nem lehet időben felismerni. Az ezeken a helyeken való tartózkodás és közlekedés életveszélyes és tilos!

(XIII. kerületi Hírnök, X. évfolyam, 24. szám)

1. Mire hívja fel az olvasó figyelmét a fenti szöveg? **5 pont**
2. Fogalmazz meg három kérdést, amelyre a válasz a szövegben megtalálható! **6 pont**
3. Tedd helyes sorrendbe a következő állításokat a szöveg gondolatmenetének megfelelően!
a. A felmelegedés a jégréteget elvékonyíthatja.
b. Ezért havazás után veszélyes a jégre menni.
c. A jégre hullott friss hó miatt nem lehet megállapítani a jég tényleges állapotát.
d. A folyóvizek jég alatti apadása miatt a látszólag szilárd jég beroppanhat. **4 pont**

4. Fogalmazd meg a szöveg alapján minél részletesebben, milyen esetekben veszélyes a befagyott tó és folyó! **15 pont**
5. Keresd ki a szövegből a következő szavak szinonimáit:
csökkenés, kemény, helyváltoztatás, szezon, hóesés! **5 pont**
6. Alkoss egy-egy mondatot az alábbi szavakkal:
tilos, torlódás, jégmező, szilárd, életveszély! **5 pont**
- Helyesírás, nyelvhelyesség** **5 pont**